

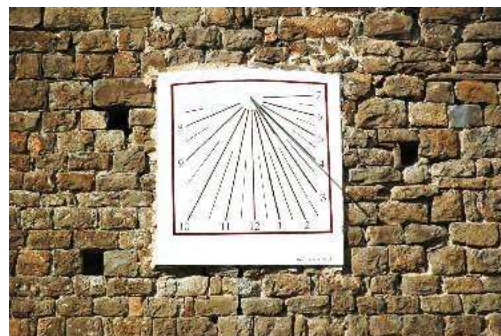
Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.astroosona.org>
e-mail: astrooso@astroosona.org

2008-09-09

Benvolguts consocis:

1. ACTIVITATS D'ESTIU. Van dur-se a terme, amb molta assistència, les dues activitats programades per a aquest estiu.

L'anada a Les Llosses va tenir una nit d'observació prou neta per poder veure diversos meteorits, algun molt brillant. Va comptar també amb una excursió a partir del Castell de l'Areny i amb la restauració del rellotge de Sol de la paret de la parròquia, del qual us adjuntem una foto. El disseny del rellotge el va fer en Gabriel Guix i la feina manual la van fer en Miquel Amblàs, en Ramon Portell i altres col·laboradors. La restauració d'aquest rellotge s'inaugura oficialment en ocasió de la Festa Major de Les Llosses el pròxim diumenge dia 14.

L'observació a la casa de l'Avenc, a Tavertet, va ser molt minsa degut a l'abundant nuvolositat d'aquell vespre, però ens va permetre admirar la casa i les seves dependències annexes, admirablement restaurada pels seus propietaris, a qui des d'aquestes ratlles agraïm molt efusivament la seva invitació, la seva hospitalitat i la gentilesa d'explicar-nos les motivacions que els han portat a emprendre aquest agosarat projecte.

2. PROGRAMA DEL PRÒXIM TRIMESTRE. Per a aquest pròxim trimestre hi ha programades 14 conferències, des del 16 de setembre fins al 16 de desembre, segons el detall que trobareu al final d'aquesta circular, i una sortida dissabte 22 de novembre, de la qual us donarem més detalls en la pròxima circular, que rebreu a partir de Tots Sants. Les observacions públiques de cada primer dijous al nostre observatori seguiran com de costum i s'escauran els dies 2 d'octubre, 6 de novembre i 4 de desembre. En cas d'adversitat meteorològica, es farà una "observació virtual" amb l'Stellarium o altra projecció adient.

3. AGRUPACIÓ ASTRONÒMICA COSMOS, DE MATARÓ. Durant aquest mateix mes, l'Agrupació Astronòmica de Mataró celebra els actes del seu 50è aniversari, dels quals en podeu veure el detall a l'adreça http://astrosurf.com/cosmosmataro/trobada_50_anys.htm i als quals estem convidats. La nostra Agrupació hi participa amb una ponència sobre "Equació del temps i analemes" a càrrec d'en Josep M. Casals, divendres dia 12 a 2/4 de 8 del vespre.

4. GRUP DE RECERCA. Els membres del Grup de Recerca de l'A. A. d'O. han fet progressos importants en les dues vies d'experimentació que estan duent a terme. Encara que els dos programes en què es treballa estiguin en fase experimental, tant el d'identificació de meteorits, com el detector de núvols, ja són operatius.

Cordialment.

LA JUNTA

PROGRAMA D'ACTIVITATS. 4t TRIMESTRE DE 2008

Setembre

Dimarts 16: Conferència ELS GRANS ASTRÒNOMS DEL SEGLE XX (I), per Ricard Làzaro, Llicenciat en Humanitats i Diplomat en Ciències Religioses.

Un repàs a la vida i obra d'aquells científics que més han canviat la visió de l'Univers a la 1ª meitat del segle passat, del 1901 al 1950: Hertzsprung, Russell, Einstein, Eddington, Shapley, Hubble, Baade, Zwicky, Oort, Gamow, Jansky, Kuiper, Tombaugh, Whipple, Bethe, Chandrasekhar, Reber, Weizsäcker... fins a un total de 25 figures decisives en aquest camp.

Dimarts 23: Conferència LES CORBES CÒNIQUES I LA SEVA RELACIÓ AMB L'ASTRONOMIA (I), per Josep M. Casals, Doctor Enginyer Industrial.

De més a més que la fascinació que qualsevol tema de geometria ens pugui suscitar, les corbes còniques i les seves singulars propietats són molt fàcils de comprendre i apreciar i són particularment útils per a la construcció d'instruments astronòmics, entre altres aplicacions possibles.

Dimarts 30: Conferència LES CORBES CÒNIQUES I LA SEVA RELACIÓ AMB L'ASTRONOMIA (II). POSICIÓ I ÒRBITES DELS ASTRES (I), per Josep M. Casals, Doctor Enginyer Industrial.

Complement de la sessió anterior amb la projecció d'un documental molt il·lustratiu sobre les còniques i les seves propietats i iniciarem el tema de la posició i òrbites dels astres, començant per les conegudes Lleis de Kepler, recordant que l'any vinent es compleix el 4t centenari de l'*Astronomia Nova*, on s'explicaven la 1^a i 2ª lleis.

Octubre

Dijous 2: OBSERVACIÓ PÚBLICA des del nostre observatori, a les 8 del vespre.

Dimarts 7: Conferència L'ELABORACIÓ DEL WHISKY DE MALTA, per Joan Mitjavila, Llicenciat en Filologia Anglesa i Professor d'Institut.

En aquesta conferència s'explicarà tot el procés que es segueix per elaborar un whisky de malta a partir d'un curs-estada realitzat a Campbeltown, Escòcia, a la destil·leria Springbank. Es veuran els elements que s'empren en el procés i tots els passos que es segueixen començant per la germinació de l'ordi fins a la maduració i l'embotellament del destil·lat.

Dimarts 14: Conferència POSICIÓ I ÒRBITES DELS ASTRES. ECLIPSIS (II), per Josep M. Casals, Doctor Enginyer Industrial.

Continuació d'aquest tema, iniciat a la sessió anterior, acabant amb un estudi detallat de les diferents classes d'eclipsis, trànsits i ocultacions.

Dimarts 21: Conferència IMATGES I COMENTARIS SOBRE LA VISITA DE LA NOSTRA AGRUPACIÓ AL REAL INSTITUTO Y OBSERVATORIO DE LA ARMADA, a San Fernando, Cadis, per Francesca Masnou, Llicenciada en Matemàtiques i Professora d'Institut.

Explicació detallada del viatge realitzat per diversos membres de l'Agrupació en el passat mes de maig, amb la finalitat de visitar l'esmentat observatori.

Dimarts 28: Conferència ELS COLORS DE LA LLUM, per Jordi Roviró, Estudiant de Física.

A tots ens agraden les vistes des d'un turó o cim elevat, i molt més en dies clars amb un cel clar. Ens agraden també les postes de sol, rogenques, i encara més si podem veure el raig verd. Però, no us heu demanat mai perquè blau? o vermell? i no podria ser el cel de color verd o lila? A priori, els colors de la naturalesa semblen haver estat escollits a l'atzar o simplement per la seva bellesa, però la Física, potser massa agosarada, ens respon amb equacions a la nostra curiositat. En aquesta conferència intentaré justificar el color blau de la llum utilitzant l'electrodinàmica clàssica no relativista i l'scattering Rayleigh, un dels fenòmens de dispersió d'ones electromagnètiques. Em centraré, només, en la casuística de l'atmosfera responsable del color del cel.

Novembre

Dimarts 4: Conferència TALLER D'ASTRONOMIA I INFORMÀTICA. RECURSOS INFORMÀTICS PER A LA CAPTACIÓ I TRACTAMENT D'IMATGES ASTRONÒMIQUES, per Enric Garcia Melendo, Doctor i Responsable de l'Observatori Esteve Duran. Serà una sessió extraordinària de 2 hores de durada (de 8 a 10 del vespre), dintre els actes de l'e-week, organitzats per l'Ajuntament i la Universitat de Vic.

Dijous 6: OBSERVACIÓ PÚBLICA des del nostre observatori, a les 8 del vespre.

Dimarts 11: Conferència HISTÒRIA DELS SUPORTS INFORMÀTICS, per Xevi Mas, tècnic de Sistemes de la Informació i assessor de Noves Tecnologies.

Des de que els primers ordinadors van començar a realitzar operacions complexes, va sorgir la necessitat de poder desar en algun lloc tant els programes com les dades a introduir o els resultats dels càlculs, per a consultar-los posteriorment o bé tornar-los a utilitzar. De capacitats que van dels pocs bits als diversos bilions, des de les tarjes perforades a les ja gairebé imprescindibles memòries d'estat sòlid que utilitzem a dia d'avui, farem un repàs als diferents suports d'emmagatzematge que han existit.

Dimarts 18: Conferència LA FARGA CATALANA, pel Dr. Pere Molera, catedràtic de la UPC. Dins el programa de Seminaris de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica.

Dissabte 22: Sortida a la Farga Rossell, a La Massana, Andorra (vegeu-ne els detalls a la pròxima circular).

Dimarts 25: Conferència EL NOSTRE MÓN ESTRANY, per Ricard Làzaro, Llicenciat en Humanitats i Diplomàtic en Ciències Religioses.

El panorama científic que ens mostra la ciència actual, amb la matèria i l'energia fosca, l'expansió accelerada de l'Univers, els fenòmens relativistes, quàntics i dels sistemes caòtics... és no sols més estrany del que ens imaginem sinó més estrany del que ens podem arribar a imaginar. Un repàs a l'estranyesa de l'Univers a nivell físic, biològic, psíquic...

Desembre

Dimarts 2: Conferència CERCANT ELS ORÍGENS. LES IDEES EVOLUCIONISTES ABANS DE DARWIN, per Pasqual Bernat, Historiador de la ciència. Doctor per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Una teoria científica mai no és el resultat d'una recerca puntual, d'un moment d'inspiració del científic de torn, sinó el resultat de l'acumulació de moltes contribucions prèvies. En el cas de la teoria de l'evolució aquesta constatació és claríssima. Quan Darwin va formular la seva teoria, la idea de la mutabilitat de les espècies era un concepte ja molt debatut amb anterioritat.

En aquesta conferència, que vol ser un preliminar a la que es dedicarà exclusivament a Darwin en el decurs del proper trimestre, es farà un repàs a totes les aportacions que des dels temps de la Grècia clàssica fins a mitjans del segle XIX van abordar la qüestió de l'origen de les espècies.

Dijous 4: OBSERVACIÓ PÚBLICA des del nostre observatori, a les 8 del vespre.

Dimarts 9: Conferència TIPOLOGIA DELS ELEMENTS D'IL·LUMINACIÓ A LA PLAÇA I ALS CARRERS DE VIC, per Miquel Cañellas.

L'any 2003, l'Ajuntament de Vic, editava un treball d'en Miquel Cañellas sobre l'enllumenat del Mercadal. En forma de làmina de gran format, aquest treball era el final d'una petita aventura que havia començat per la recerca d'imatges per a un treball propi sobre la història de Vic. La xerrada-col·loqui pretén il·luminar (metafòricament parlant) algunes llacunes de la història patrimonial del nostre Mercadal, però sobretot entrar al detall de curiositats sobre els seus punts de llum, particularitats tècniques, petites històries de la seva construcció, decisions polítiques, costos de fabricació com també alguns dels seus artesans i constructors. De tot això i una mica més en podrem fer un tast amb l'ajuda del qui en el seu moment va ser l'autor d'aquest particular i curiós estudi.

Divendres 12: Sopar de Nadal (vegeu-ne els detalls a la pròxima circular).

Dimarts 16: Conferència ODONATS, 20 ANYS DESPRÉS DE L'ESTUDI D'EN PEP GARCIA, per David Montpeyó, Estudiant de Batxillerat (treball de recerca).

Fa vint anys, el grup naturalista *Meganeura* va començar un treball amb l'objectiu de classificar les diferents espècies de libèl·lules o odonats d'Osona i determinar la qualitat de les aigües de la comarca. El treball "Estudi dels odonats d'Osona com a bioindicadors" parteix d'aquí, i vint anys després mostra com ha evolucionat la qualitat de les aigües de la comarca i com ha repercutit sobre la població de libèl·lules.

NOTES:

Totes les activitats es faran al local de l'Agrupació, c. del Pare Xifré 3, 3r, 1ª. Vic, a les 8 del vespre, llevat d'indicació expressa en sentit contrari.

El lloc de trobada per a les sortides serà al c. de la Laura, entre la Torre dels Frares i l'Escola Politècnica de la Universitat de Vic, llevat d'indicació expressa en sentit contrari.